

KONGBERG
KOMMUNE

Årsrapport 2022

Klinisk etikk komité Kongsberg kommune

Innhold

Klinisk etikkomité i Kongsberg kommune.....	3
Hva er et etisk dilemma?	3
Hva kan klinisk etikk komité bidra med?.....	3
Hva gjør klinisk etikk komité?	3
Etisk kompetanseheving.....	4
Hvem kan kontakte klinisk etikkomité?	4
Medlemmer i klinisk etikk komite Kongsberg kommune i 2022	4
Aktiviteter 2022.....	4
Innkomne saker 2022	5
Økonomi	5
Plan for 2023	6
Behandle innkomne saker.....	6
Videreutdanning for medlemmer i etikkomiteen.....	6
Bidra til utvikling og kvalitetssikring av fag –og kvalitetsarbeidet i Kongsberg kommune	6
Videreutvikle etikkarbeidet	6
Styrke kontakt med kommunens innbyggere, bruker og pårørende	6
Vedlegg 1: Mandat: Klinisk etikkomité	7
1. Bakgrunn for mandatet:	7
2. Metode.....	7
3. Mål.....	7
4. Klinisk etikkomité	7

Klinisk etikkomité i Kongsberg kommune

Klinisk etikk komité (KEK) i Kongsberg kommune ble opprettet 23. august 2017 etter en forespørsel fra ledelsen i Kongsberg kommune. Det ble utarbeidet et mandat for arbeidet. Mandatet er livssynsøytralt og omhandler alle brukergrupper i helse og omsorg. Mandatet ligger som vedlegg 1 til årsrapporten. Komiteen rapporterer til kommunalsjef for helse –og omsorg.

Etikkarbeidet har fra starten vært knyttet opp til Universitet i Oslo, Senter for medisinsk etikk (SME) med opplæring, veiledning, kompetanseheving og forskning.

Hva er et etisk dilemma?

Et etiske dilemma oppstår når en opplever problemer som det ikke fins noen opplagt løsning på, og der den ene løsningen kan være like god (eller dårlig) som den andre. Et etisk dilemma utfordrer til å velge mellom ulike alternativer, og i etikk komiteen kan ansatte, bruker, pårørende og samarbeidspartnere får bistand til å se disse ulike alternativene.

Komiteen arbeider i hovedsak etter fire helse-etiske prinsipper som også er hjemlet i Pasient og brukerrettighetsloven:

- *Prinsippet om velgjørenhet*
- *Prinsippet om ikke å skade*
- *Respekt for autonomi*
- *Prinsippet om rettferdighet*

Hva kan klinisk etikk komité bidra med?

Klinisk etikk komité kan gi råd og beslutningsstøtte om hvordan konkrete etiske dilemma og problemer kan løses. Eksempler på etiske temaer som kan drøftes er; omsorg ved livets slutt, bruk av tvang, innføring av omsorgs- og velferdsteknologi,

Klinisk etikk komité arrangerer seminarer og motiverer til systematisk refleksjonsarbeid og skal bidra til at pasienter og pårørendes møte med helsetjenesten blir best mulig. Komiteen har taushetsplikt.

Å legge til rette for etikk refleksjon i avdelingen bidrar til at:

- Den enkelte ikke er alene om etiske utfordringer
- Opplevelse av belastning i det på stå alene med vanskelige valg reduseres
- Bedre løsningsalternativ identifiseres

Hva gjør klinisk etikk komité?

Komiteen drøfter saker som helsepersonell, brukere, beboere eller pårørende opplever som vanskelige eller ubehagelige fordi det går på *verdiene* løs. KEK er et supplement til det etikkarbeidet Helse – og omsorg ellers driver med.

KEK bidrar til å styrke diskusjonene rundt viktige tema som for eksempel bruk av tvang, uenighet om hvilken behandling som skal gis ved livsforlengende behandling etc. De fleste slike situasjoner løses i hverdagen. Men noen ganger oppstår tvil - man er uenige om hva som er den beste løsning, og kanskje om hva som egentlig er problemet.

Klinisk etikk komité er et sted der man kan få drøftet slike verdispørsmål nærmere, og med fokus på at alles synspunkter kommer frem, og be om råd.

Klinisk etikk komité bistår de berørte parter gjennom å drøfte saken med dem. Komiteen er rådgivende, og treffer ikke beslutninger, har ingen sanksjonsmyndighet og er ikke en klageinstans.

Etisk kompetanseheving

Systematisk etisk refleksjon gir et nytt blikk, en hjelp til å se klarere, sortere og forbedre. Det hever kompetanse på tre nivåer:

1. Evne til å **identifisere** etiske utfordringer i ulike situasjoner
2. Evne til å **reflektere** og **analysere** de etiske utfordringene
3. Evne til å **håndtere** etiske vanskelige situasjoner i praksis

KS, Den lille etikk veilederen, Aadland og Eide

Hvem kan kontakte klinisk etikkomité?

Komiteen tar imot henvendelser fra ansatte, pasienter og pårørende i Kongsberg kommune. Ved drøftinger av saker inviteres berørte parter til å delta i drøftingen av saken.

Medlemmer i klinisk etikk komite Kongsberg kommune i 2022

Funksjon i KEK	Navn	Tittel	Kontaktinformasjon
Leder	Karin Aaker	Palliasjon og kreftkoordinator	karin.aaker@kongsberg.kommune.no 47673187
Sekretær	Lill Tone Grahl-Jacobsen	Kvalitetsrådgiver	lill.tone.grahl-jacobsen@kongsberg.kommune.no 911 40 595
Medlem:	Jørn Thomas Svandal Nygaard	Avdelingsleder Kongsberg interkommunale Legevakt	Jorn.Thomas.Svandal.Nygaard@kongsberg.kommune.no 480 48 069
Medlem:	Ellen Marie Janse Van Vuuren	Kommunepsykolog	ellen.marie.sivertsen.janse.van.vuuren@kongsberg.kommune.no 46812770
Medlem:	Beate Smetbak	Kommuneoverlege	beate.smetbak@kongsberg.kommune.no 901 62 855
Medlem	Reidar Aasbø	Sokneprest	reidar.aasbo@kongsberg.kommune.no 90976672
		Jurist	Kommuneadvokat innkalles ved behov

Aktiviteter 2022

Komiteen har faste møter første torsdagen i måneden fra klokken 9.00 -12.00

Årsrapport til kommunalsjef

Årsrapport sendt Senter for Medisinsk Etikk

01.04.22 Erfaringskonferanse i etikk ved Senter for medisinsk etikk.

Presentasjon av arbeidet i komiteen fra Kongsberg, 2 medlemmer fra komiteen deltok.

15.10.22 Søkt om etikkprisen 2022

Oktober 22 avtale med VID om mastermodul i etisk refleksjonsveiledning arrangeres på Kongsberg

Innkomne saker 2022

Komiteen har hatt 7 henvendelser i 2022 og drøftet 5 saker

Økonomi

Komiteen disponerer ingen økonomiske midler. Tjenestestedet til komiteens medlemmer dekker lønnsutgifter og reiseutgifter. Innbyggerrepresentanten får møtegodtgjørelse og dekket sine reiseutgifter over budsjettet til Samfunnshelse.

Plan for 2023

Behandle innkomne saker

- Komiteen møtes fast første torsdag i måneden
- Komiteen tar imot nye saker til drøfting

Videreutdanning for medlemmer i etikkomiteen

- Fortsette etikkutdanning for medlemmene i etikkomiteen

Bidra til utvikling og kvalitetssikring av fag –og kvalitetsarbeidet i Kongsberg kommune

- Utvikle etikkomiteens arbeid i tråd med mandat fra fag –og kvalitetsutvalget
- Strategisamling i etikkomiteen
 - o Vurdere sammensetning av komiteen; engasjementstid, oppnevning
- Følge opp tiltaksplan om etikk i Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Kongsberg
Nytt kart
- Utarbeide årshjul for arbeidet i komiteen etter Demings sirkel
 - o Informasjon på nettsidene til kommunen
 - o Informasjonsmaterieil
- Være pådrivere for å skolere ansatte i etikk
 - o Etablere refleksjonsgrupper
 - o Utdanne ressurspersoner til å lede refleksjonsgrupper
 - o Veilede i aktuelle kompetansehevende tiltak og metoder

Videreutvikle etikkarbeidet

- Undervise om etikk og etisk refleksjon på aktuelle arenaer i kommunen
- Planlegge for oppstart av refleksjonsgrupper i tjenesten
 - o Finne modell, omfang og gjennomførbarhet

Styrke kontakt med kommunens innbyggere, bruker og pårørende

- Informasjon på nettsiden til Kongsberg kommune om etikkomiteen og arbeidet

Vedlegg 1: Mandat: Klinisk etikkomité

1. Bakgrunn for mandatet:

En klinisk etikkomité (KEK) drøfter saker som helsepersonell, brukere, beboere eller pårørende opplever som vanskelige eller ubehagelige fordi det går på verdiene løs.

Den bidrar slik til å styrke diskusjonene rundt viktige tema som for eksempel mangelfulle helsetjenester, bruk av tvang, uoverensstemmelse med pårørende, avslutning av livsforlengende behandling etc. De fleste slike situasjoner løses i hverdagen. Men noen ganger oppstår tvil- man er uenige om hva som er den beste løsning, og kanskje om hva som egentlig er problemet.

Etikk-komitéen er et sted der man kan få drøftet slike verdispørsmål nærmere, og også be om råd.

KEK bistår de berørte parter gjennom å drøfte saken med dem – så langt dette er mulig. Komitéen treffer ikke kliniske beslutninger og har ingen sanksjonsmyndighet.

Mandatet er livssynsnøytralt og omhandler alle brukergrupper i helse og omsorg. Befolkningsrepresentant representerer «utenfra blikket».

2. Metode

På forespørsel drøftes konkrete etiske problemstillinger. KEK skal gi råd om hvordan konkrete etiske problemstillinger kan løses, og være et forum der brukere, pårørende og helsepersonell kan få drøftet slike problemer i forkant eller etterkant. Berørte parter deltar i møter.

3. Mål

Øke kunnskap om etikkarbeidet i helse og omsorgstjenesten.

Fremme samtale og refleksjon om etiske problemstillinger og dilemmaer.

Bidra til bevisstgjøring om etiske problemer som har med ressursbruk og prioritering å gjøre.

Bidra til at brukere og pårørendes møte med tjenesten blir best mulig.

4. Klinisk etikkomité

Leder:	Karin Aaker	Prosjektleder prosjekt palliasjon	karin.johanne.aaker@kongsberg.kommune.no
Sekretær:	Lill Tone Grahl-Jacobsen	Kvalitetsrådgiver	lill.tone.grahl.jacobsen@kongsberg.kommune.no
Medlem:	Ane Kvamme	Kommuneoverlege	ane.wigenstad.kvamme@kongsberg.kommune.no
Medlem:	Reidar Aasbø	Sokneprest	Reidar.aasbo@kongsberg.kommune.no
Medlem:	Ellen Marie Janse van Vuuren	Kommunepsykolog	Ellen.Marie.Sivertsen.Janse.Van.Vuuren@kongsberg.kommune.no
Medlem:	Jørn Thomas Svandal Nygaard	Avdelingsleder Kongsberg interkommunale Legevakt	jorn.thomas.svandal.nygaard@kongsberg.kommune.no
Medlem:		Innbygger representant	
Jurist:	Kommuneadvokat innkalles ved behov		

Klinisk etikkomité rapporterer til kommunalsjef for Helse og omsorg.